

GYULAFEHÉRVÁRI KÖZLÖNY.

Hetilap a társadalom, közművelődés, széprodalom és közigazgatás köréből.

Előfizetési árak:

Helyben, házhoz hordva	Vidékre, postán küldve:
Egy évre 4 fnt	Egy évre 4 fnt 50 kr
1 élvégre 2 fnt	Félévre 2 fnt 25 kr
negyedévre 1 fnt	Negyedévre 1 fnt 25 kr
Egy egész száma ára 10 kr	Egyes száma ára 12 kr

Megjelen minden szerdán.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők Gyulafehérvárra.

Előfizetések a lap kiadó hivatalába küldendők

Kéziratok vissza nem adandók

Hirdetési díjak:

Egy háromszor használt garmondor vagy annak 100 mértéke 5 kr

Bélyegdíj minden beiktatás után 60 kr

Nyilttér soronként 15 kr

A hirdetési és nyilttér díjak előre fizetendők

Művelődési és nyilttér közlemények elfogadtatnak lapunk részére kiadó hivatalunkban (Püsp. lycz. könyvnyomda. várta) továbbá Goldberger A. V., Barna és társa által Budapestben, Friedrich Schalek, G. L. Daube & Comp., I. Knoll, Haasenstein és Vogler Bécsben, Prágában valamint Nemeország és Sveicz fővárosaiban is. Dorn & Comp. által Hamburgban.

KÉRELEM

az óvodákat fenntartó egyesületek és testületekhez.

A kisednevelők orsz. egylete a kezdet nehézségeit legyőzött 14 éves működés után hasznos tevékenységének immár gyümölcsöket is ígérő új stádiumába lép.

A kisednevelés tanulmányának és gyakorlatának fejlesztése, terjesztése, népszerűsítése és ezzel az képezi egyesületünk egyik főhivatását, — hogy a családi nevelés s az intézeti képzés közt még mindig betöltetlen hézagot beszűkítse, a család és iskola nélkülözhetetlen egybehatását előkészítse. Másik kiválóbb hivatása a kisednevelők önképzésének a társulattól fejlődő buzgó erővel támogatása, érdekeik önzetlen védelme.

Eszközeink: gyűlésezések, felolvasások, gyakorlati foglalkozások, pályadíj-kiírdetések: és főként oly szaklap kiadása, mely az elméletet a gyakorlattal egyeztetni, a nevelési elveket népszerű ismertetéssel terjeszti.

Sohasem kínálkozott céljainak megközelítésére kiválóbb alkalom, mint f. évi aug. 21, 22 és esetleg 23. napjain Budapestben megtartandó nagygyűlésünk. Az orsz. kiállítás a nevelésoktatásnak is nem remélt gazdag csoportokban nyújt okuló tapasztalást. Alapszabályaink javasolt módosítása egyesületünk szak- és társadalmi tevékenységét megsokszorozza, bevonván a rendes tagok körébe a tanítókat, s módot nyújtván a tagdíj-leszállítás által a nevelésbarát nagy közönségnek egyesületünkbe lépésre s tartalomban napról-napra gazdagodó lapunk, a „Kisednevelés“ ingyenes megszerzése. A Bujanovich Koppy-alapítvány 2000 frtja pályakérdések kitűzését teszi lehetővé. A minden eddiginél népszerűbbnek ígérkező kisednevelésügy számos problémáját megoldásra segíteni van hivatva.

Annál kívánatosabb tehát, hogy kiket eddig sajnosan nélkülöztünk művelődési és nemzeti missiót teljesítő egyesületünk körében, az óvodákat fenntartó igen tisztelt egyesületek és testületek új, de ránk biztató kilátásait, alapító vagy pártoló tagságra jelentkezéssel beváltani kegyeskedjenek.

Alapító tag, ki vagy a mely testület egyzersmindenkorra legalább 50 frtot fizet, vagy ily összegről alapító kötvényt állít ki s beváltásáig évente 3 frtot fizet az egyesület pénztárába, pártoló tag, ki (vagy a mely testület) 6 éven át évenként 3 frtot fizet az egyesületnek, viszonzásul a tagsági alapszabályszerű jogok gyakorlása mellett, mind az alapító, mind a pártoló (és rendes) tagok ingyen kapják a szak- és családi lapunkat a „Kisednevelést“.

És fölöttébb ohajtandó, hogy a szorgalmas, de szűk anyagi viszonyok közt élő rendes tagjainak a kisednevelőn (gyermekkertésznők) meg a rendes tagokul belépő tanítók némi segélyösszegekkel gyámolítottassanak a fővárosba utazás s itt 3—4 napig időzős költségeiben a nyújtandó áldozat dúsan kamatozik a nevelő felújuló munkakezdésében és szerződő tapasztalataiban.

Azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk tehát a címzett nevelésügyi egyesülethez és illetőleg testülethez, hogy méltóztassék:

1. A kisednevelők orsz. egyesületébe alapító vagy pártoló tagul belépni és f. évi augusztus 21—23. napjain Budapestben tartandó nagygyűlésünkön magát képviseltetni.

2. Kisednevelőjének vagy tanítójának — (gyermekkertésznőjének, tanítónőjének) a nagygyűlésünkre felutazás céljából szünnapokat engedélyezni, és

3. Őket segélydíjjal támogatni.

A kisednevelés általános emberi és ma-

gyar nemzeti jelentősége oly határtalan, hogy bizván bizunk annak fejlesztésére, munkánk lelkes fölkarolásában.

Tisztelettel

Budapestben, 1885. Junius 22.

A „Kisednevelők orsz. egyesületének“ választmánya.

Emlékirat

az erzsébetvárosi zárda-iskola ügyében.
(Folyt.)

Az 1876. évi XXVIII. iskolai törvényczikk pedig elrendeli, hogy a felekezeti iskolák, melyek a törvény létrejötte előtt megvoltak, miként eddig, úgy továbbra is a község által fizettetnek (15. §.)

Ezekből világos, miszerint az erzsébetvárosi községi pénztárból fenntartott iskolák, miként a múltban, úgy jelenleg is örmény kath. felekezeti jelleggel bírnak.

Attérve azon alapra, melyből az iskolák fenntartása van rendelve, biztosan állíthatjuk, hogy ezen vagyon közművelődési intézeteink létesítésére, azoknak akkor színvonalára való emelése végett voltak adományozva; ennél fogva meggyőződésünk az, hogy Erzsébetvárosi községének, a forrást és rendeltetést, tekintve — az örmény közönség tulajdonát képezvén, Erzsébetváros mint község annak csak kezelje, következésképp Erzsébetvárosi községének céljaira sohasem, hanem a fejedelmi oklevelek alapján iskoláink, templomaink fenntartására fordítható.

Allításunk valódiságát a következő királyi adománylevelek igazolják:

1. Dicső emlékü VI. Károly császár 1733-ban kelt adománylevelében ezek foglaltatnak: ut possint Armeni templi, scholas erigere, ut ministros ecclesiasticos habeant pro spirituali administratione necessariis ab oppido convenienter beneficiandos.

2. Ugyanezt megerősíti Mária Terézia királyné

TÁRCZA.

Örömhír a szülőknek.

Ez a levél kizárólag az apáknak és anyáknak szól. Számukra akar jó hírt és vigasztalást vinni, egy oly intézet megismertésével, melynek hasznos és jótékony voltát minden apa és minden anya azonnal belátja.

Mert nem kevesebbről van szó, mint oly tanítási és nevelési rendszerről, mely rövid év alatt a legvásottabb s elkenyézettettebb növendéket is szofogadóvá, illedelmessé alakítja át s a tanulmányaikban legelmaradottabb tanulókat is, megadva nekik a hiányzó tudományos alapot s felbresztvén szívükben a kötelességérzetet, a szorgalmat és saját érdekeinek fölismertését, arra képesíti, hogy évi szigorlatokat a szülék és volt tanáraik örömeire és meglepetésére sikerrel és kitűnőleg letehessek.

Ez az örömhír, mit a szülőknek küldök, mely bizonyára számos oly családot fog felvidítani és reménységgel eltölteni, melyet most egy vagy több vásott, hanyag s tanulmányaiban elmaradt és visszahagyott fiúnak jövendője fölött való aggály busít és szomorít.

Mert ma már nem úgy van, mint régen volt. Ma már a tanulók szülői nem vigasztalhatják magu-

kat azzal, hogy ha a gyerek nem akar vagy nem tud tanulni, hát majd lesz gazdi, keresedő vagy iparos. Ma már e foglalkozásoknál is, ha valaki boldogulni akar, bizonyos ismeretekkel kell bírnia s egyáltalán minden téren csak a képzett és művelt embereknek van és lehet jövőjük.

De még egy más körülmény is kívánatosá teszi, különösen a jobb módú családoknál, hogy a fiuk tanuljanak s magukat az érettségi vizsga letelésére képesítsék. Mert e nélkül egy éves önkéntesekül nem fogadtatnak el s kénytelenek három évig szolgálni, mi aztán nemcsak pályájukat szakítja meg, hanem velük még a legtöbb esetben azelőtt szerzett ismereteiket is elfeledtetni.

Nem lehet tehát eléggé örülni egy oly intézet létezésének, mely oly javíthatatlan vásottságot, melyet gyógyítani nem lehetne s a tanulmányokban való oly elmaradást, melyet ne sikerülne utána pótolni — nem ismer.

Tapasztalásból s személyes meggyőződésből nem állítani azt, mint oly vilóságos csodák szentnője, miket az intézetben látam és tapasztaltam.

Ez az intézet Fekete József nyugalom főgymnásiumi tanárnak s az országos közművelődési egyesület főjegyzőjének budapesti (VIII. Szeicz-utca 40. sz. a.) konfliktusa. Itt győződtem meg felőle, hogy mily különböző volt a tanítási mód és nevelési rendszerek között, hogy mennyire különbözik egyik tanár a másiktól, hogy a nevelésben és tanításban mily nagy fontossággal bír a rendszer és a módszer, s hogy az igazán hivatott tanár előtt, mint Fekete József, még

a legvásottabb növendék szíve is megnyílik, s ügyes könnyen felfogható értelmű előadással, mily könnyen és gyorsan fejleszthetők és gyarapíthatók még a legelmaradottabb növendékek ismeretei is.

Midőn a m. év elején meglátogattam a jeles tanár intézetét s láttam, hogy a beérkezett növendékek legnagyobb része mennyire el van maradva és köztük néhányan mily makacsok és kényesek, bizony sohasem hittem volna, hogy egy rövid év alatt oly valóban meglepő és csodaszzerű átalakulás legyen eszközölhető, mint a minők az év végén, a szigorlatok alkalmával nagy és örömdetes meglepetésemre tapasztaltam.

Az intézet növendékei között egy sem volt, a ki kitűnő sikerrel ne tette volna le vizsgáját.

De volt is öröm és hálálkodás a szülők részéről s boldogság és önzet a növendékeknek, kik talán évek óta először örvehdettek szülőik elismerésének és meglegedésének.

Ez a jelenet, a szülők meglepetése, boldogsága, s a gyermekek öröme oly mély hatást gyakorolt reám, hogy elhatároztam ez intézetre részemről is felhívni a szülők figyelmét. Hadd derüljön fel más családok ege is és hadd mentessék meg a jeles intézetben sok más növendékeknek is már-már elmaradt jövendője.

Ime, meg is tettem a sorokkal, melyeket azzal az ohajtással zárok be, — hogy vajha országszerte mentől több ehhez hasonló rendszerű és ily vezetés alatt álló tanintézet keletkeznék, mert a nemzet jövendője az ifjuság kezében van.

Balázs Sándor.

A legbiztosabb szer

az általam CSILLAG ANNA

feltalált

HAJ- és BAJUSZNOVESZTŐ

szer,

mely az orvosi facultás leghíresebb szakembereitől
analysálva, kitünő eredményűnek találtatott, és pedig:
a haj kihullása ellen, és a növés elősegítésére, fej-
migrain, korpafejlődés ellen tarfej, gyenge bajusz- és
szakáll- növéshez

Főraktár a gyárban: Bpsten VI. kirdhyutca 26.

Kapható Gyulafehérvárrt Frölich Gyula gyógy-
szertárában.

KIADÓ LAKÁS!

Az Apafy-utcában lévő sarokház (t. Halász J. kir. közjegyző ur
volt lakása) akár két részre igen kényelmesen felosztva, akár egy
lakásul több évre bérbeadandó.

Ertekezhetni ROTH J. MAYER, fakeskedőnél, Bethlen-Gábor-utcában.

Sz. 2047—188. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Gyulafehérvári kir. tvszék mint tkvi hatóság
közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. jbiróság-
nak a kir. kincstár nevében Barabás Angyel sárdi
lakos végrehajtást szenvedő elleni 23 frt 66 kr. tő-
ke követelés és járulé ai iránti végrehajtási ügyé-
ben a gyulafehérvári kir. jbiróság területén, a sárdi
határon fekvő, a sárdi 221. számú tjkönyvben A+
alatt 2r. 5r. 6r. 11 rsz 12 rszám a sárdi 413. szám
tjben A+2rsz. a sárdi 402. számú tjben A+2. rszám
összesen 429 frt becsárban az árverést elrendelte
és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885-ik
évi szeptember hó 24-ik napján délelőtti 9 órakor
Sárd községházában megtartandó nyilvános árveré-
sen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni
fognak

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881.
évi LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint tkvi
hatóságnak 1885. évi június hó 30-án tartott ülés-
éből.

A kivonat hitelül

Dobolyi Ferencz,
kiadó,

MIHÁLIK JÁNOS
Mathematikus.

Ternó! Ternó! Ternó!

MIHALIK JÁNOS
Mathematikus.

Budapest, Kerepesi ut 74. szám I. emelet 7-ik ajtó.

Mihálik János név ma már világszerte hangoztatik. Mihálik János a jelenkor jelszava! Itak és öregok már jól ismerik a híresszám művészt
Mihálik János urat, aki magasztos műveletel által a legszebb babérokat aratott! a hol csak ember hirtelenül gazdaggá lett, minden bizonyja
Mihálik ur nevezetik mint jötevő, ahol csak ternónyeremény éretik el, ott ismét csakis Mihálik ur az, a ki a nyerehályhozó számokat ki-
dolgozta. Nincs is a világon Mihálik uron kívül más oly ember, ki oly kitünő szellemi tehetséggel bírna, hogy azon számokat, melyek a kis
lottón kihuzatnak, minden bizonyossággal előre kiszámítani képes volna. Nincs oly tudomány meg művészet, nincs oly új találmány a világon,
mely az összes emberiség jólétére annyi befolyással volna, mint Mihálik ur számjeleletel, melyek már ezer meg ezer embert gazdagítottak, bold-
dog jöhléhet juttatnak. De tud is haladják minden eddig már létezett Mihálik ur találmányaitól, melyek valóságos renek níveknek mondhatók.
Nem csodaszéru-e azon eset, hogy én mint szegény ember utolsó pénzemmel 50 krral tettem meg a Mihálik urtól kapott 45, 21,
19, szá nokat a trieszti lottóba, mely szá nok a f. hó 1-én megtörténi húzásnál I is huzattak, és én most 2400 fr-
nyi össze nek örvendhetek. Már most én is mondhatom a többiekkel: csakis Mihálik ur hoztat nekünk áldást és szerencsét, csakis Mi-
halik ur a legnagyobb szám művész, csakis Mihálik ur a legnemesebb jötevőnk, csakis Mihálik ur menthet meg minket nyomor és inségtől s
ezért csakis Mihálik urhoz forduljon mindenki szerencseszámokért! Barátim! Polgártársaim! — Tjtokt huzadék alatul a híres mathematicus Mi-
hálik János urhoz, hogy ti is sorakozhassatok azon számalan nyerőchöz, kik szerencsájukat és boldogságukat csakis e páratlan ferfinek kö-
szönhetik! — Tehát fell Mihálik urhoz! — „Mihálik János“ legyen a jelszavunk! Eljen Mihálik János ur, eljen még sok éven át sze-
gény embertársaink boldogítására! Köszönetem ismétlésével maradtam Wurmbrandt Károly, nyug. állami hivatalnok. Wischova főtér 4. sz.

Mihálik János urhoz, Budapest, Kerepesi ut 74. sz. 7. ajtó, cimzett levelekhez kéretik 3 drb. 5 kros
bélyeget mellékelni.

Arverési hirdetmény.

Sz 1034/885.

HIRDETMÉNY.

Baró Vesselényi Miklós és részben
Thoroczka Sándor tulajdonát ké-
pező OBRÁZSAI, O-CESEZTVEI és
Mihálicfalvi koresma regálejogok,
valamint a MIHÁLIZFALVI marosi
és küküllői, ugyszintén az O-CESEZT-
VEI küküllői részek, hajó s eselnak
haszonvételi regálejoga együttesen,
az 1886. év január 1-től 6 évre 1885
september 6-án d. e. 11 órakor Nagy-
Enyeden ügyvédi irodámban bérbe
adatik.

Kikiáltási ár évi 5000 ft haszonbér.

Árverezni kívánók, vagy írásbeli
ajánlatot tevők kötelesek

500 forint bánatpénzt

letenni.

A részletes feltételek alólrtnál meg-
tekinthetők.

N.-Enyeden 1885. aug. 5.

Müller Mihály, ügyvéd.

A marosportusi hidmegerősítése alkalmából használhatat-
lanná vált paló-deszkák, hordgerendák s egyéb fa-alkatrészek
nyilvános árverésen történendő eladásukra a mltságos kir. jó-
szágigazgatóságnak augusztus 5-én kelt 3490. számú rende-
téből zárt írásbeli ajánlatok beadásával összekötött árverése

e hó 17-ik d. e. 9 órára

tűzetik ki. Árverezni szándékozók felkéretnek a kikiáltási árnak
191 frt 70 kr megfelelő 5 százalékos bánatpénzzel ellátva a kitü-
zött időben és helyen megjelenni.

Árverési feltételek a hivatalos órákban nevezett adóhiva-
tálnál megtekinthetők.

Kelt Koloson, 1885. augusztus 7-én.

Kir. kincstári ispánság.